

**Fővárosi Ítéltábla**  
**9.Pf.20.587/2012/6.**

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Diószegi Éva ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - az Országos Bírósági Hivatal (1363 Budapest, Pf. 24., ügyintéző: dr. Poronyi Györgyi jogtanácsos) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen **bírósági jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indított perében az Egri Törvényszék 2012. január 19. napján meghozott 12.P.20.062/2011/30. számú ítélete ellen a felperes 32. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I n d o k o l á s**

Keresetében a felperes 100.000.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest (Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdés, 339. § (1) bekezdés). Kereseti követelését arra alapította, hogy 2003-tól kezdődően az alperes hibás adatközlése miatt annak ellenére sem kapott tiszta erkölcsi bizonyítványt, hogy ekkor már a jogerősen kiszabott büntetését kitöltötte és a büntetett előélet joghátrányai alól is mentesült, tiszta erkölcsi bizonyítvány hiányában pedig nem kaphatott a szakértelmének megfelelő kiemelt bérezéssel járó munkát, és a 2006. évi választásokon sem vehetett részt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, a kártérítés jogalapját és összegszerőségét egyaránt vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 forint perköltséget.

Ítéletének indokolása szerint keresetében a felperes azt sérelmezte, hogy a javára történt sikeres perújítás a mentesítés tekintetében hátrányosan érintette, mert a mentesítéshez szükséges idő meghosszabbodott, és 2003. május 28-án kezdődött el. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a perben csak a felperes büntetőügyében eljáró bíróságok valamely lényeges anyagi jogi vagy eljárás jogi szabálysértését, illetve mulasztását vizsgálhatta kártérítési felelősséget megalapozó magatartásként

(Ptk. 349. § (3) bekezdés, 339. § (1) bekezdés). A perben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy kifejezetten a bíróságok jogellenes magatartásával okozati összefüggésben következett be az őt ért kár. A lefolytatott bizonyítás alapján megállapította, hogy a felperes ennek a bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, ennek következményét pedig a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján neki kell viselnie. A perújítási ügy érdemi vizsgálata alapján ugyanis csak azt lehetett megállapítani, hogy a bíróság valamennyi felperesi kérelemmel összefüggésben eleget tett a jogszabályi kötelezettségének, ezért mulasztása nem állapítható meg. A bírósági mentesítés olyan különleges eljárás, amelyet a Be. 577. §-a szabályoz. A perújítási ügyben hozott másodfokú végzés indokolása egyértelműen utal erre a szabályra és arra, hogy ez a különleges eljárás nem hivatalból, hanem csak az elítélt kérelmére indul, a bírósági mentesítésre tehát törvény erejénél fogva nincs lehetőség. A felperes pedig a perben nem bizonyította, hogy az utólagos bírósági mentesítésre irányuló kérelmet terjesztett volna elő. Ezért a felperes keresetét jogalap hiányában utasította el, megjegyezve egyben, hogy emiatt a kárösszegezésének bizonyítására benyújtott okiratoknak, illetve a felperes indítványára meghallgatott 5 tanú vallomásának nem volt jelentősége. A perköltségről és a kereseti illetékről a Pp. 86. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Fellebbezésében a felperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresetének teljesítését kérte.

Kiemelte: az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása ellenére sem tudta megállapítani, hogy a mentesítéssel kapcsolatban nem történt hiba. A büntetését kitöltötte, de a hibás adatközlés miatt az élete teljes mértékig ellehetetlenült. Valaki biztosan hibázott, és végül minden jel arra mutatott, hogy a bíróság közölte hibásan az adatokat, ezért maradt alperesként egyedül a perben, most viszont - miután a bünygyi nyilvántartót kiengedte a perből - azzal védekezik, hogy a nyilvántartó hibázott. A perben nem vitás, hogy az erkölcsi bizonyítványok rosszul lettek kiállítva. Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás és a büntetőtörvények mentesítéssel és perújítással kapcsolatos szabályait, az Alkotmánybíróság határozatának magyarázatát, ezen kívül a 2011. november 30-án kelt beadványát és annak mellékleteit is teljesen figyelmen kívül hagyta, így a mentesítéssel kapcsolatos indokolása alapvetően téves. A bünygyi nyilvántartó kizárólag abból az adatból dolgozik, amit a bíróság a rendelkezésére bocsát, ráadásul a felperes nem tudja befolyásolni, hogy a nyilvántartóba milyen adatokat vezetnek fel. Az elsőfokú eljárásban már észrevételezte, hogy a per folyamatban léte alatt módosították a nyilvántartást, és jó erkölcsi bizonyítványt kapott, és erre az intézkedésre szintén nem volt ráhatása. Amennyiben erre a bíróság utasítására került sor, akkor a bíróság felelőssége a rossz adatközlés miatt mindenképpen megállapítható. Ezért indítványozza, hogy a másodfokú bíróság vegyen fel pótbizonyítást, és hallgassa meg a bünygyi nyilvántartót, mert az elsőfokú ítéletből nem derül ki, hogy erre a javításra ki és miért adott utasítást. Olyan helyzet pedig nem állhat elő, hogy ugyan hiba történt, de annak nincs felelőse, a téves adatközlés miatt mindenképpen annak kell felelnie, aki az adatokat kiadta. Károsodását tanúkkal és okiratokkal igazolta, az elsőfokú bíróság mindezek ellenére azt mondta ki, hogy ezért senkit nem terhel felelősség.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira hivatkozott. Kiemelte, hogy a felperes állításával ellentétben nem tett olyan nyilatkozatot, hogy a bünygyi nyilvántartó hibázott, ellenkérelmében ugyanis a kereset elutasítását mindvégig arra hivatkozással kérte, hogy az irányadó eljárási szabályokat betartotta. Ugyancsak tévesen állítja a felperes, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította volna meg, hogy senkit nem terhel felelősség, hiszen az elsőfokú bíróság csak a vele szembeni keresetet bírálta el, és kizárólag az ő felelősségével kapcsolatban hozott döntését indokolta.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével a következő indokok miatt értett egyet.

Keresetében a felperes bírósági jogkörben okozott kára megtérítését kérte az alperestől, követelését pedig alapvetően arra a tényállítására alapította, hogy a bíróság az ellene folyamatban volt büntető ügyben őt terhelő adatközlési kötelezettségét hibásan teljesítette, és emiatt nem kapott a büntetlenségét igazoló tartalmú erkölcsi bizonyítványt, holott az a mentesülése folytán megillette volna. Bár a perben a felperes az alperes jogellenes magatartásával összefüggésben valóban tett a mentesítésre irányuló eljárással kapcsolatos tényállításokat is, kárát azonban mindvégig az erkölcsi bizonyítvány téves adatközlésen alapuló és ezért hibás tartalmára alapította, és még a fellebbezési eljárásban is megerősítette, hogy keresete a perújítási eljárás jogerős lezárulta utáni téves adatközlésen alapul. A felperes kereseti tényállítása alapján tehát a bíróságnak azt kellett elbírálnia, hogy az alperes adatközléssel kapcsolatos magatartása megalapozza-e a kártérítési felelősségét.

A Ptk. 349. § (3) bekezdésére figyelemmel a bíróság kártérítési felelősségének megállapításához a Ptk. 349. § (1) bekezdése szerinti különös feltétel fennállását éppúgy a felperesnek kell bizonyítania, mint a kártérítési felelősség Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti szükségképpen feltételeit (Pp. 164. § (1) bekezdés).

A bünygyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló, a perbeli időszakban hatályos 1999. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: törvény) 3. §-a tartalmazza, hogy a bünygyi nyilvántartás közhitelű hatósági nyilvántartás. A törvény 3. § (4) bekezdése értelmében a bünygyi nyilvántartásra és a törvényben szabályozott hatósági eljárásra az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A törvény 57. §-a ezen kívül azt is rögzíti, hogy a hatósági erkölcsi bizonyítvány a büntettek nyilvántartásának adatairól a

nyilvántartás kezelője által kiállított közokirat, amely - ha törvény másképp nem rendelkezik - a kiállítástól számított három hónapig érvényes. A hatósági erkölcsi bizonyítvány pedig a kérelmező természetes személyazonosító adatait; büntetlensége, mentesítésben részesülése, továbbá a vádemelés elhalasztása esetén a „büntettek nyilvántartásában nem szerepel” közlést; továbbá büntetett előélet esetén az egyes büntetésekre és intézkedésekre vonatkozó adatokat tartalmazza (törvény 59. § a)-c) pont).

A felperes a perben valójában azt sérelmezte, hogy a kiállított hatósági erkölcsi bizonyítványok mentesülése ellenére sem az 59. § b) pontnak megfelelő, a „büntettek nyilvántartásában nem szerepel” közlést, hanem a c) pont szerinti büntetésekre és intézkedésekre vonatkozó adatokat tartalmazták. A felperes által sérelmezett és a perben 1/F/5. és 1/F/6. sorszámon csatolt, 2006. szeptember 25-én és 2007. augusztus 27-én kiállított hatósági erkölcsi bizonyítványok ugyanakkor minden esetben tartalmazták azt a záradékot, hogy a felperes a hatósági bizonyítvánnyal szemben bizonyítékaival együtt a kiállító szervnél 15 napon belül fellebbezhet. Ezt a rendes jogorvoslatot viszont a felperes egyszer sem vette igénybe, holott amennyiben a birtokában lévő és a mentesülését is eredményező okiratokkal együtt fellebbez, abban az esetben ennek a rendes jogorvoslatnak az igénybevétele alkalmas lehetett volna az állítása szerint neki hátrányt okozó hibás tartalmú közokirat helyett a helyes tartalmú közokirat kiállítására. Ezért a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek az alperessel szembeni kártérítési követelése eleve az igénybe vehető és a kár elhárítására is alkalmas rendes jogorvoslat elmulasztása miatt alaptalan, és emiatt szükségtelen minden további, a kártérítési felelősség szükségképpen elemeire kiterjedő, de a per elbírálása szempontjából már lényegtelen tény bizonyítása (Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdés; Pp. 163. § (1) bekezdés).

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem volt eredményes, ezért a 100.000.000 forintos pertárgyértékre és az alperes jogi képviselőjének a másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységére figyelemmel köteles megfizetni a jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget (Pp. 78. § (1) bekezdés, 86. § (3) bekezdés). A felperes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2013. január 15.

**Dr. Hóbl Katalin s.k.**  
a tanács elnöke, előadó

**Dr. Madarász Anna s.k.**  
bíró

**Dr. Bleier Judit s.k.**  
bíró

A kiadmány hitelül: